

Měsíčník EU aktualit

číslo 137,
únor 2015

strana 2	Události:
Volby v Řecku vyhrála Syriza
strana 5	Sloupek EK: Finanční nástroje
v období 2014–2020
strana 7	Drobnohled: EU na startovací čáře
– přání či realita?
strana 8	Hlavní téma: Euro(zóna) ve světle
kvantitativního uvolňování ECB
a voleb v Řecku
strana 15	Seznamka:
Bezpečnost a občanství

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012

EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev
ředitel úseku Poradenství
+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

leden lze z pohledu evropsko-ekonomických témat charakterizovat mnoha přívlastky, jenom ne slovem „nudný“. Euro oslabilo vůči dolaru na jedenáctileté minimum a nebyvalé turbulence jsme mohli sledovat i při obchodování s českou měnou. Čistě domácí faktory vzhledem k zaměření našeho Měsíčníku vynechme a podívejme se na ty evropské.

Hlavní událostí na devizových trzích bylo rozhodnutí Evropské centrální banky, která následovala své protějšky z USA, UK a Japonska a rozhodla o zahájení politiky tzv. kvantitativního uvolňování. Za tímto pro neekonomy nic neříkajícím pojmem se skrývají nákupy státních dluhopisů centrální bankou s cílem zvýšit objem peněz (neboli likvidity) ve finančním systému. Padající inflace (podle předběžného odhadu za leden -0,6 %) stále se vzdalující od 2% cílované hodnoty v kombinaci s klíčovými úrokovými sazbami blížící se nule vedla k tomu, že ECB vytáhla jednu z posledních (a kontroverzních) zbraní, které ve válce se slabou ekonomikou plnou deflačních tlaků má. V zámoří i UK – zdá se – kvantitativní uvolňování zabralo. Uvidíme, jaké efekty bude mít v eurozóně. Zatím se projevil ten první: euro se dostalo na 11leté minimum k dolaru.

Na skomírajícím kurzu evropské měnové jednotky se nepodepsalo jen další uvolnění měnové politiky Evropskou centrální bankou, ale i výsledek předčasných řeckých voleb. V těch jako vítěz vzešla s neočekávaně silným mandátem dosud opoziční radikální levicová formace Syriza, jejíž předvolební program budil ze sna fanoušky úspor a bolestivých reforem. Tým předsedy strany a nového řeckého premiéra v jedné osobě Alexise Tsiprase se krátce po zvolení vydal na road show po návštěvách klíčových politiků eurozóny s cílem přesvědčit je o potřebě další restrukturalizace (čti snížení) řecké dluhové zátěže. Jak budou úspěšní, zjistíme v nejbližších týdnech. A jaké scénáře mohou nastat, si přečtěte v hlavním tématu na straně 8.

V oblasti justice a bezpečnosti byl hlavní smutnou událostí teroristický útok na pařížskou redakci satirického časopisu Charlie Hebdo ze začátku ledna. Odsouzeníhodný čin bude mít jistě dopady i v evropské bezpečnostní politice. První vlaštovkou je oznámení Dánska, o plánovaném zrušení trvalé výjimky (tzv. opt-out) v oblasti policejní spolupráce, která severské zemi zaručovala Maastrichtská smlouva. Tématu se částečně týká i Seznamka na straně 15. Kolegyně Tereza vás tentokrát seznámí s programy v rámci rozpočtového okruhu Bezpečnost a občanství.

Ale pojďme zpátky k ekonomice, konkrétně k investicím. O novém investičním balíčku Komise jsme v našem hlavním tématu psali v minulém lednovém čísle. Nyní na něj vhodně navazuje Sloupek Komise (strana 5), který rozebírá další připravované tzv. finanční nástroje EU na programovací období 2014-2020.

Pozornosti podnikatelů by neměl uniknout článek v rubrice Drobnohled na straně 7. Tomáš Pirkel, stálý delegát Svazu průmyslu a dopravy u profesní organizace BusinessEurope, v něm očima podnikatelů komentuje priority Evropské komise pro letošní rok.

Milí čtenáři, přeji Vám pravou Ladovskou zimu, plnou sněhových radovánek a dlouhých zimních večerů trávených třeba ve společnosti Měsíčníku EU aktualit.

Jan Jedlička

Volby v Řecku vyhrála SYRIZA, novým premiérem se tak stal Alexis Tsipras. - Evropská centrální banka zahájila rozšíření programu nákupu aktiv - tzv. kvantitativní uvolňování. - Evropské předpisy jako terč arbitráží? V TTIP si svá práva pohlídáme, slibuje Komise. - Větrníky mají díky orkánům rekord. Energetici se ale neradují. - Dánsko dosáhlo světového prvenství ve využívání větrné energie.

POLITIKA

Volby v Řecku vyhrála SYRIZA, novým premiérem se tak stal Alexis Tsipras

Dne 25. ledna proběhly v Řecku **předčasné parlamentní volby** a jejich výsledek nebyl nijak překvapivý – jasně vyhrála favorizovaná **levicová strana SYRIZA** s **36,3 %** hlasů. V 300členném parlamentu tak získala 149 křesel (k většině jí tedy scházely dva mandáty).

Na vzniku vládní koalice se SYRIZA domluvila s pravicovou stranou **Nezávislí Řekové**, která ve volbách získala **4,8 %** hlasů, což představuje 13 poslanců. Dosavadní vládní pravicová strana **Nová demokracie** skončila v těchto volbách na druhém místě. Získala **27,8 %** hlasů, a tedy 76 poslanců.

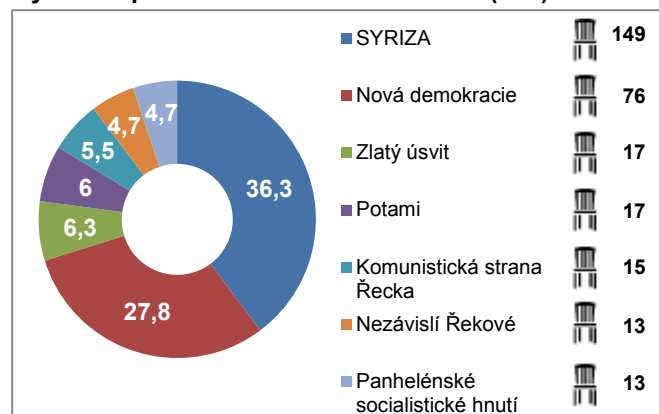
Novým řeckým premiérem se tak stal **Alexis Tsipras**, který slibuje, že ukončí řecké ponižení a bolest. Míni tím rozpočtové škrty, k nimž se země zavázala výměnou za mezinárodní pomoc 240 miliard eur.

Společným jmenovatelem SYRIZY a strany Nezávislí Řekové je **odmítavý postoj k přísným úsporným opatřením**, ke kterým se Řecko muselo zavázat výměnou za rozsáhlé půjčky. Řecko získalo mezinárodní finanční pomoc ve dvou kolech.

V roce 2010 činila 110 miliard eur, v roce 2012 pak dalších 130 miliard eur. Obě strany tak chtějí započít jednání o zmírnění podmínek poskytnuté zahraniční finanční pomoci. Předseda Syrizy zároveň podotýká, že si nepřeje odchod Řecka z eurozóny.

Více o tématu voleb v Řecku se dozvíte v našem hlavním tématu na str. 8.

Výsledek parlamentních voleb v Řecku (v %)

Zdroj: Greek Ministry of Interior

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/tsipras-vyjednal-protiuspornou-vladu-chce-odpusit-cast-dluhu-012430>

<http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/content/20150123STO13903/html/Reactions-of-MEPs-to-Greece-elections>

EKONOMIKA A EURO

Evropská centrální banka zahájila kvantitativní uvolňování

Rada guvernérů Evropské centrální banky (ECB) dne 22. ledna 2015 oznámila **rozšíření programu nákupu aktiv** – tzv. kvantitativní uvolňování.

Jedná se o **nástroj měnové politiky**, kdy dochází k tisku nových peněz a nákupu vládních dluhopisů. Evropská centrální banka tak bude minimálně do září roku 2016 nakupovat dluhopisy vydané vládami států, agenturami v eurozóně a evropskými institucemi na sekundárním trhu v celkovém měsíčním objemu **60 miliard eur**, přičemž použije nově natištěné peníze. Vzhledem, k tomu, že každá z centrálních bank eurozóny bude nakupovat **dluhopisy vydané svými vládami**, posene riziko v případě, že vláda bude neschopna tyto dluhopisy splatit.

Účelem tohoto rozhodnutí je **zvýšení inflace** na hodnotu těsně pod 2 %, tedy plnění hlavního cíle ECB, kterým je udržení cenové stability. Nákupy aktiv uvolní měnové a finanční podmínky (snížení dlouhodobých úrokových sazeb), čímž podnikům a domácnostem **zpřístupní levnější financování**. Dojde tak k podpoře investic a spotřeby, což v konečném důsledku přispěje k růstu inflace na její cílovou úroveň.

Více se tomuto věnuje naše hlavní téma na str. 8.

https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2015/html/pr150122_1.cs.html

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Evropské předpisy jako terč arbitráží?

Sporná **doložka o ochraně investic a urovnávání sporů mezi investorem a státem (ISDS)** se do transatlantické obchodní dohody (TTIP) dostane až v poslední fázi jednání mezi Evropskou unií a Spojenými státy, pokud vůbec.

Nejdříve chce Evropská komise celou věc prodiskutovat se členskými státy, europoslanci, nevládními organizacemi, podniky i odbory. Konzultace chce rozjet ještě během tohoto čtvrtletí. Ukázalo se totiž, že evropská veřejnost se na tuto klauzuli dívá s velkým podezřením.

Zjednodušeně řečeno, mechanismus ISDS umožňuje soukromým firmám, aby u arbitrážních tribunálů žádaly finanční **kompenzace za ušlý zisk**, o který je připravila regulace cizího státu. Firmy registrované ve Spojených státech by tak mohly napadat zákony a rozhodnutí evropských zemí.

Doložky o této ochraně existují v rámci řady mezinárodních obchodních dohod. Obsahuje ji i **1 400 dohod** uzavřených členskými státy EU. Mohla by se tak stát právě jedním z bodů projednávaného Transatlantického obchodního a investičního partnerství. EU by ale k tomuto bodu chtěla přistoupit novým způsobem – podle Komise moderněji, než je tomu ve většině starších dohod.

Komise ovšem chtěla zjistit, jestli by konečná dohoda nezbudila napříč Uníí odpor. Vyhlásila proto **internetovou konzultaci**, která proběhla v první polovině roku 2014.

Skoro 150 000 respondentů v ní vyjádřilo názor na to, jestli EU zvolila vhodný přístup a zda je v navrhovaném nastavení možné dosáhnout rovnováhy mezi ochranou investorů a schopností Unie provádět regulaci ve veřejném zájmu. Z výsledků konzultace, které Komise zveřejnila 13. ledna 2015, jasně vyplývá, že **veřejnost je k ISDS velmi skeptická**.

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export0/clanek/evropske-predpisy-jako-terc-arbitrazi-v-ttip-si-sva-prava-pohlidame-slibuje-komise-012405>

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1234>

ENERGETIKA A DOPRAVA

Větrníky mají díky orkánům rekord. Energetici se ale neradují

Vyvrácené stromy, stojící vlaky, zničená auta – takovou stopu za sebou v Německu zanechaly **tlakové níže Felix a Elon**. Zatímco ostatní sčítali škody, u provozovatelů větrných elektráren se počítaly zisky. Během vrcholu bouří (9. ledna 2015) dosáhly větrníky souhrnného **výkonu 30 700 megawattů** a stanovily tak nový německý rekord. Pro srovnání – podobného výkonu dosahuje asi **25 jaderných elektráren**. Takové výkyvy ve výrobě elektřiny přitom v poslední době

nejsou ničím neobvyklým. Poslední rekord ve výrobě elektřiny z větrných elektráren nevydržel ani měsíc, větrníky jej vytvořily během prosincové bouře Billie. Ani nejnovější rekord tak zřejmě nevydrží příliš dlouho. U německého pobřeží má být totiž letos dokončeno hned několik větrných parků a s nimi se zvětší i výkyvy v rozvodné síti, obávají se energetici.

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/vetnicky-maji-diky-orkanum-rekord-energetici-se-ale-neraduji-012401>

Dánsko dosáhlo světového prvenství ve využívání větrné energie

Podle dánského ministerstva pro ochranu klimatu a energetiku pocházelo v roce 2014 celých **39 %** veškeré spotřebované elektřiny z větrných elektráren. Díky tomu se Dánsko stalo **světovým lídrem ve využívání větrné energie**. V roce 2004 byl podíl větru na výrobě elektřiny v Dánsku pouze 18,8%. Během deseti let se však toto číslo zdvojnásobilo. Například v lednu 2014 pocházelo 61,4% dánské elektřiny z větrných zdrojů.

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/dansko-dosahlo-svetoveho-rekordu-ve-vyuzivani-vetrne-energie-012390>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Útok na Charlie Hebdo přiměje Dány zrušit opt-out z policejní spolupráce v EU

„Pařížský útok ukázal, že musíme posílit policejní spolupráci mezi evropskými státy a zlepšit výměnu informací o pohybu teroristů na našem území,“ uvedla dánská sociálnědemokratická premiérka Helle Thorning-Schmidtová.

Dánská ministerská předsedkyně hovořila zejména o **návru legislativy (Passenger Name Record)**, který je v EU na stole již od roku 2011 a zahrnuje sběr veškerých osobních údajů o leteckých cestujících převzatých z rezervačních systémů. Komise by ráda, aby byly údaje předávány úřadům hraniční kontroly v přijímajících zemích. Jednalo by se například o kontaktní informace, absolvované a plánované trasy, elektronické IP adresy, informace o kreditních kartách, hotelových rezervacích, ale i stravovací návyky.

Aby se Dánsko mohlo do spolupráce zapojit, je podle Thorning-Schmidtové nutné uvažovat o **zrušení trvalé výjimky práv v oblasti policejní spolupráce**, kterou Dánsko (spolu s dalšími třemi opt-outy) využívá.

Dánská premiérka otázku možného zrušení opt-outu z policejní spolupráce vznesla již vloni na podzim.

Útok na Charlie Hebdo přiměje Dány zrušit opt-out z policejní spolupráce v Evropské unii. - Česko zachraňuje nevyčerpané miliardy z fondů EU. Z programového období 2007-2013 lze ještě vyčerpat více než 700 miliard korun. - Brusel smetl České republice operační programy pro období 2014-2020. Evropská komise po Česku požaduje, aby ohodnocování úředníků probíhalo transparentněji.

V prosinci pak dánské parlamentní strany vyjádřily přání přejít od trvalé výjimky k tzv. opt-inu. To je možnost, při které si země z legislativy v dané oblasti může vybrat, na jakých konkrétních věcech se chce podílet.

Vládnoucí sociální demokraté **podporují referendum o zrušení výjimky** již dlouho. Po vypuknutí ekonomické krize však začali Dánové na evropskou integraci pohlížet s větší skepsí, a proto byl projekt referenda několikrát odložen. Tentokrát by mělo být vysáno na jaře příštího roku.

Dánsko je spolu s Velkou Británií země, která má v rámci členství v EU **největší počet vyjednaných opt-outů**. Tyto trvalé výjimky z evropské legislativy byly domluveny při schvalování Maastrichtské smlouvy v roce 1993, kterou nejprve Dánsko v roce 1992 v referendu odmítlo.

Dánské opt-outy zahrnují **čtyři oblasti**: společnou bezpečnostní a obrannou politiku, policejní a soudní spolupráci v trestních věcech, společnou evropskou měnu a evropské občanství.

<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/dansko-chce-zrusit-opt-out-z-policejni-spoluprace-v-eu-012407>

http://europa.eu/legislation_summaries/economic_and_monetary_affairs/institutional_and_economic_framework/125061_en.htm

KOHEZNÍ POLITIKA

Česko zachraňuje nevyčerpané miliardy z fondů EU

Ač to zatím není černé na bílém, ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová odhaduje, že Česko v roce 2015 **nezvládne vyčerpat více jak devět miliard korun**. Premiér Bohuslav Sobotka získal na posledním summitu v Bruselu od Komise příslib, že instituce bude spolu s českou stranou hledat možnosti, jak finance, jimž letos hrozí nevyčerpání, využít. Jednání se zástupci Evropské komise, v čele s ředitelem sekce

Stav čerpání ze strukturálních fondů/Fondů soudržnosti v mld. Kč (k 31. 12. 2014)

Zdroj: MMR

pro střední Evropu DG REGIO, proběhlo 26. ledna 2015.

Jednou z diskutovaných možností, jak prostředky zachránit, je **administrativní rozdělení projektů na dvě části**. Jedna část se zaplatí ze starého období a druhá část se zaplatí z nového období. Další možností, jak ztrátu v rizikových operačních programech snížit, je umožnit **přesouvání alokace mezi jednotlivými prioritními osami** v rámci jednoho OP. Přesun peněz mezi operačními programy v minulosti Brusel zamítl.

Mezi **vysoce rizikové operační programy**, kterým se nedaří ideálně čerpat, patří OP Životní prostředí, ROP Severozápad, Integrovaný operační program a OP Výzkum a vývoj pro inovace.

Česká republika v roce 2013 **nezvládla využít 12 miliard korun** a v roce 2014 celkově 9 miliard. Z programového období 2007-2013 lze vyčerpat více než 700 miliard korun a rok 2015 je posledním, ve kterém je možné dočerpat finance z evropských fondů.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/cesko-zachranuje-nevycerpane-miliardy-z-fondu-eu-012431>

<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Namestkyne-Letackova-Efektivni-docerpani-prostredk>

Brusel smetl Česku operační programy pro období 2014-2020

Evropská komise má **výtky k trojici českých OP** pro nové programové období 2014-2020, a proto je nyní v únoru **neschválí**. Česká republika bude mít možnost složit „reparát“ až o několik měsíců později, **druhé kolo** schvalování totiž **proběhne v červnu**. Komisi se v připravených programech „Podnikání a inovace“, „Rybářství“ a „Životní prostředí“ nelíbí zejména **způsob odměňování úředníků**, který má řešit služební zákon.

Výhrady Komise potvrdil novinářům i tajemník pro evropské záležitosti při Úřadu vlády Tomáš Prouza. Brusel podle něj po Česku požaduje, aby ohodnocování úředníků probíhalo **transparentněji**.

Zdůraznil také, že Česká republika nechce opakovat chyby z minulého období a hodlá spustit vyhlášení výzev k čerpání unijních prostředků co nejdříve. K tomu ale musí řídicí orgány jednotlivých operačních programů splnit určité podmínky. Jednou z nich je nutnost **včasného dokončení příruček** pro žadatele a příjemce.

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/brusel-smetl-cesku-operacni-programy-2014-2020-012404>

<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2015/Evropska-komise-pozaduje-pokrok-v-procesu-provaden>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V únorovém čísle se článek věnuje finančním nástrojům pro programovací období 2014–2020. Tyto finanční nástroje by měly zvýšit objem investic podpořených z fondů ESIF, stejně jako zlepšit přístup podniků k financování v oblastech, ve kterých nemohou dosáhnout na klasické bankovní půjčky. Více o těchto nástrojích se dočtete na dalších stránkách.

FINANČNÍ NÁSTROJE V OBDOBÍ 2014–2020

V prosinci minulého roku schválila Evropská komise svůj **pracovní program na rok 2015**. Mezi klíčovými prioritami je Investiční plán pro Evropu, který má aktivovat veřejné a soukromé investice do reálné ekonomiky v příštích třech letech o objemu převyšujícím 300 miliard eur.

Tato investiční „ofenzíva“ má být spouštěcí pákou pro **posílení hospodářského růstu a snížení nezaměstnanosti** v Evropské unii. V období po finanční krizi vidíme v mnoha členských státech EU silný propad investic. V současnosti se objem investic v EU jako celku pohybuje na úrovni zhruba **300 miliard eur pod dlouhodobým „normálem“**. Nízké investice přitom silně brzdí růst – v krátkodobém horizontu mají negativní dopad na agregátní poptávku a v dlouhodobém horizontu negativně působí na produktivitu práce.

Členské státy včetně České republiky samozřejmě nejsou všechny ve stejné situaci. Pokuřující úroveň investic může mít různé důvody, neboť země se liší např. v typu investičních potřeb, ve fiskální pozici (resp. v možnostech národních rozpočtů financovat další investice), v dostupnosti evropských fondů, ve zdraví bankovního sektoru a ve fungování kapitálových trhů. A proto je třeba hledat adekvátní řešení na míru jednotlivým členským státům.

Pro Českou republiku je vysoce relevantní, že k naplňování cílů investičního plánu mohou rovněž v období 2014 až 2020 významným způsobem přispět **evropské strukturální a investiční fondy (ESIF)**.

Důležitou **novinkou** je, že oproti klasickým grantům a dotacím mohou být fondy ESIF v období 2014–2020 **využívány jako půjčky** (nebo kapitálová účast či záruky) pro širší spektrum projektů. **Nová pravidla** rozšířila oblast působnosti pro využívání finančních nástrojů na všechny tematické cíle, zatímco v období 2007–2013 bylo použití omezeno na podporu malých a středních podniků a intervence v oblasti městského

rozvoje, energetické účinnosti a v zemědělství. Nově nastavenými pravidly si Komise stanovila cíl přinejmenším **zdvojnásobit objem financí pro finanční nástroje** v období 2014–2020.

„Nové finanční nástroje“ by měly nejen znásobit objem investic podpořených z fondů ESIF, ale i **zlepšit přístup podniků k financování** v oblastech, ve kterých nemohou dosáhnout na klasické bankovní půjčky. Jde například o firmy podporující inovace a konkrétní odvětví (např. odvětví biomedicíny).

Do projektů lze také zahrnout poskytování úvěrů vlastníkům bytů k investicím do energetické účinnosti či investice do infrastruktury širokopásmového připojení, nakládání s odpady a dopravu.

Je proto důležité, aby členské státy a jejich regionální a místní orgány začaly tyto inovativní finanční nástroje pro programové období 2014–2020 více využívat.

Nové finanční nástroje, jako jsou půjčky, kapitálová účast a záruky, jsou sice pro mnohé veřejné orgány poměrně nové, ale mají prokazatelnou schopnost podpořit reálnou ekonomiku. Evropská komise je připravena spolupracovat při zavádění těchto inovativních finančních nástrojů a projednávat dopady na každý členský stát.

Česká republika zatím kromě programu **JESSICA** (nízkoúročené dlouhodobé úvěry na revitalizaci bytových domů v deprivovaných zónách) vykázala v programovém období 2007–2013 omezené využívání těchto finančních nástrojů. Na tuto skutečnost upozornila Komise rovněž během vyjednávání tzv. partnerské dohody na období 2014–2020, a proto Českou republiku vyzvala, aby nástroje více využívala.

Jakkoliv pozitivní zkušenosti v České republice jsou v podstatě omezené na výše zmíněný nástroj JESSICA, právě ten může ukázat cestu vpřed. Po pomalém rozběhu **program umožnil životaschopné úvěry na rekonstrukce** obytných domů a bytů spravované jednou z velkých bank působících na českém trhu.

Cílem posílení inovativních finančních nástrojů v rámci ESIF fondů je přispět k jejich efektivnějšímu využívání a lepší alokaci do míst, kde je financování potřeba. Hospodářskému růstu v Evropské unii by rovněž měly pomoci další návrhy z „finančního portfolia“ v programu Evropské komise, ať už jde o Investiční plán pro Evropu anebo o snahu posílit fungování finančních trhů v EU. Konkrétně přijde Evropská komise již v únoru s iniciativou směřující k **zavedení tzv. unie kapitálových trhů**.

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://www.es2015.lv/en/>.

Zasedání klíčových institucí EU

2. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
5. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
9. 2. – 12. 2. 2015	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
9. 2. – 12. 2. 2015	Štrasburk, Francie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
9. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční věci	
10. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
16. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
17. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
23. 2. – 24. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
25. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
26. 2. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Výboru Evropského parlamentu	
2. 3. – 3. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost	
5. 3. 2015	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku	

Zdroj: www.europa.eu, <http://www.es2015.lv/en/>, přístup ke dni 30. 1. 2015

Nová Evropská komise slibuje změnu zaběhaných pořádků. Zpřeházela portfolia, stanovila nové priority a chce měnit styl práce. Před Vánoci pak představila plán konkrétních reforem a iniciativ, které v roce 2015 pro EU chystá. Nepřekvapí, že i zde se vydala trochu jinou cestou než Komise předchozí. Změní se přinejmenším kvantita návrhů. Zda to povede i ke zvýšení kvality legislativy, rozhýbání zatuhlé ekonomiky a snížení zátěže pro podniky, ale ukáže až čas.

EU NA STARTOVACÍ ČÁŘE – PŘÁNÍ ČI REALITA?

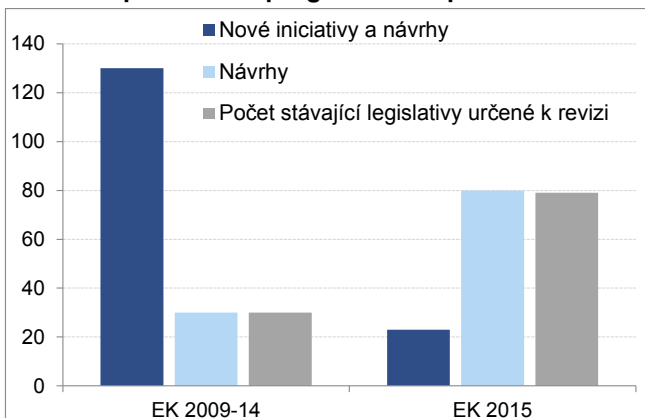
S méně více?

Nejprve pár čísel. Pro rok 2015 si Junckerův tým vytkl za cíl **23 nových iniciativ**. Zanalyzoval si na 450 aktuálně projednávaných svazků a 80 z nich navrhuje stáhnout. To kontrastuje se 130 novými iniciativami a 30 návrhy ke stažení, které v průměru ročně překládala stará komise.

Méně legislativy se zdá být dobrým krokem, avšak nejásnejme předčasně. U řady z 23 letošních novinek půjde o záležitosti s širokým přesahem, které si budou možná vyžadovat širší legislativní balíčky.

Vezměme si třeba **vznik energetické unie**. Vizi by měla Evropská komise představit v únoru a zabývat se v ní bude zabezpečením dodávek, dokončením energetického trhu, dekarbonizací mixu i podporou inovací.

Srovnání pracovních programů Evropské komise

Zdroj: Evropská komise

Energetická priorita

Energetika bude jednou z letošních priorit. Bude třeba nastavit, jak chránit průmysl ohrožený únikem uhlíku, vypracovat základ energeticko-klimatického rámce pro rok 2030 i pokročit v **reformě trhu s emisními povolenkami**. To ovlivní cenu povolenek a tím náklady pro firmy.

Mezi návrhy, které nový sbor chce stáhnout, jsou i směrnice o emisních stropcích či balíček k oběhové ekonomice, což byl soubor legislativ týkajících se odpadového hospodářství. Komise si ale hodlá udělat nová hodnocení dopadů, a to nejen u těchto dvou případů.

Uvědomuje si, na což byznys upozorňoval, že stávající návrhy pracovaly často s nejednoznačnými či realitu ne zrovna odrážejícími daty. Šetření kumulativních dopadů EU legislativ pak čeká letos několik sektorů: chemický, dřevařský i keramiky a skláře.

Digitální vize s řadou překážek

Velká pozornost v roce 2015 bude věnována **vytváření evropského digitálního trhu**. Ve druhé půlce roku bychom se tak mohli dočkat návrhů v oblasti copyrightu. Ještě dříve by měla Komise předložit plán, jak hodlá pokročit i v dalších oblastech „digitálu“. Pustí se třeba do řešení dalšího **rozvoje sítí, evropského obchodního práva** či využívání **tzv. velkých dat**.

Navíc bude EU chtít uzavřít řadu citlivých témat spjatých s digitální ekonomikou. Zmíňme třeba **nařízení o ochraně dat**, které se citelně dotkne nejen firem provádějících analýzy dat, ale všech podniků nakládajících s osobními, tedy i zaměstnaneckými daty, telekomunikační balíček k síťové neutralitě či konci roamingových poplatků nebo politicky žhavou reformu „bezpečného přístavu“ (nástroj sloužící k výměně komerčních dat mezi EU a USA).

Jak přitáhnout investice?

Komise si (ale to i ty předchozí) vytkla za cíl **tvorbu pracovních míst a růst ekonomiky**. Dobře si ale uvědomuje, že to není možné bez nárůstu investic. Slibuje tak odstranění překážek a už v prosinci roku 2014 zveřejnila **ambiciózní investiční plán**. V něm hodlá pomoci 21 miliard EUR „pákováním“ a nového fondu EFSI vykouzlit 315 miliard EUR na různé investiční projekty, které by měly začít v letech 2015-2017.

V první půlce roku bude muset před tím, než se začne ukazovat reálnost či nereálnost plánu, **připravit související legislativu a vybírat projekty**. To nebude snadná úloha, zvláště ve chvíli, kdy se budou objevovat národní i sektorové tlaky.

Po skandálu se zdaněním korporací v Lucembursku se dají čekat tlaky na posuny v daňové oblasti (ať u jednání o společném základu korporátní daně či výměně informací mezi daňovými systémy).

Je zřejmé, že EU bude pokračovat v **budování či přetváření ekonomické a měnové unie**. Unie bude dojednávat nové obchodní dohody s partnery mimo EU, zejména pak **transatlantickou dohodu o investicích a partnerství (TTIP)** s USA.

Bude také muset řešit **reformu evropské migrační politiky** (včetně důrazu na zajištění přísunu a mobility kvalifikované pracovní síly) a ve světle posledních událostí ve Francii ještě víc problém terorismu. Přičemž je jasné, že tento výčet není ani zdaleka vyčerpávající. Navíc řada dříve schválených legislativ začne platit letos.

Shrnuto, podtrženo: EU rozhodně nečeká snadný rok, ale stejnou věc je možné říct na začátku roku už řadu posledních let.

Tomáš Pírk, Svaz dopravy a průmyslu ČR

Z lednových událostí se nejvíce vyjmají zprávy týkající se Evropské centrální banky a jejího prohlášení o zahájení kvantitativního uvolňování a bezesporu také výsledky řeckých voleb, které v mnoha směrech mohou ovlivnit budoucí vývoj eurozóny. Jakým způsobem tyto události ovlivnily vývoj kurzu eura, které se v průběhu ledna dostalo na své jedenáctileté minimum ku dolaru, se dočtete na následujících řádcích našeho hlavního tématu.

EURO(ZÓNA) VE SVĚTLE KVANTITATIVNÍHO UVOLŇOVÁNÍ ECB A VOLEB V ŘECKU

ÚVOD

Hlavním a společným tématem, které v prvním letošním měsíci nejvíce rezonovalo jak v ekonomických, tak v unijních kruzích byl patrně aktuální i budoucí vývoj kurzu společné měnové jednotky eura. Právě v průběhu ledna euro pokořilo jedenáctiletá minima vůči dolaru a zároveň se významně rozvířila debata, na kolik je projekt eura životaschopný ve stávajícím – od 1.1.2015 již devatenácti členném – složení.

Co bylo příčinou? Jednoznačně **dva klíčové faktory**, kterým se níže věnujeme:

- Oznámení Evropské centrální banky o **zahájení kvantitativního uvolňování** dne 22. ledna;
- Předčasné parlamentní volby v Řecku ze dne 25. ledna, které výrazným způsobem opanovala koalice radikální levice SYRIZA.

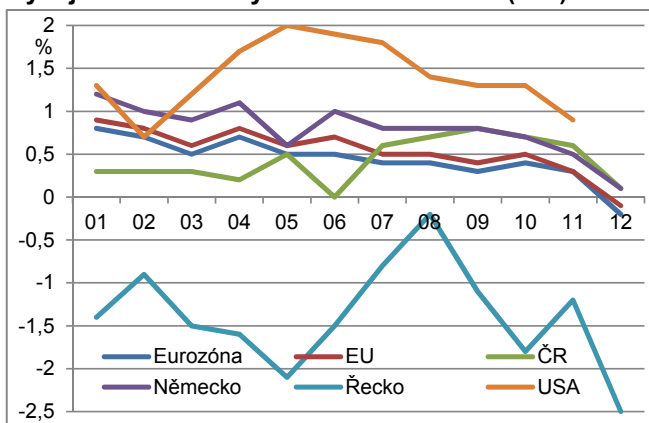
EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA SE VYDALA CESTOU KVANTITATIVNÍHO UVOLŇOVÁNÍ

Evropská centrální banka se 22. ledna 2015 rozhodla rozšířit program nákupu aktiv o dluhopisy vydané vládami států a agenturami v eurozóně a evropskými institucemi. Nákupy těchto aktiv mají dosáhnout objemu 60 mld. eur měsíčně. Vzhledem k záměru tyto nákupy uskutečňovat od března 2015 do konce září 2016 se tedy jedná až o 1,08 bilionu eur. Cílem je korekce vývoje inflace, která momentálně dosahuje v eurozóně deflačních hodnot. Dlouhodobý cíl ECB je udržet míru inflace ve střednědobém horizontu pod 2 %, ale blízko této úrovně.

nízkou až zápornou úroveň míry inflace (i vzhledem k propadu cen ropy, ke kterému v nedávné době došlo). Díky přijatým opatřením měnové politiky ECB, očekávanému oživení poptávky a předpokladu postupného růstu cen ropy by však mohla míra inflace v nadcházejícím období roku 2015 a v roce 2016 začít postupně růst.

Z prohlášení ECB mimo jiné vyplývá, že březnem 2015 začne Eurosystem nakupovat na sekundárním trhu investiční cenné papíry v eurech vydané vládami států a agenturami v eurozóně a evropskými institucemi. Nákup cenných papírů v eurozóně bude založen na podílech národních centrálních bank v klíči pro upisování základního kapitálu ECB. V případě zemí spadajících pod ozdravný program EU/MMF se uplatní některá dodatečná kritéria způsobilosti.

Vývoj meziroční míry inflace v roce 2014 (v %)

Zdroj: Eurostat

V prosinci 2014 podle dostupných dat Eurostatu dosáhla meziroční míra inflace v eurozóně měřená HICP 0,2 % (v předchozím měsíci téhož roku to bylo 0,3 %, tedy o 0,5 procentního bodu více), v Evropské unii dosáhla míra inflace -0,1 %. K deflaci došlo ve více jak polovině států Evropské unie. Nejhůře ze států eurozóny je na tom Řecko, kde míra inflace dosáhla v prosinci -2,5 %. Tento pokles odráží především propad tempa růstu cen energií a v menší míře pokles meziroční změny cen potravin.

Do následujících měsíců se tak dalo i nadále počítat s velmi

Rozšířený program nákupu aktiv ECB bude doplňovat již probíhající program nákupu dluhopisů jistěných aktivy (ABS) a krytých dluhopisů. Nakupovaná aktiva musí splňovat:

- Jsou vydávána entitou založenou v eurozóně a ze skupiny: centrální vlády, určité agentury nebo mezinárodní či supranacionální instituce nacházející se v eurozóně.
- Jejich emitent nebo garant bude mít rating spadající do investičního pásma a odpovídající minimálně hodnocení ECB na známce CQS3 (ekvivalent BBB-/Baa3).
- Za určitých podmínek bude možné nakoupit i dluhopisy, které mají rating nižší, avšak jejich způsobilost bude pozastavena, pokud bude probíhat hodnocení daného státu v rámci poskytování záchraného programu tomuto státu, a bude zrušena, pokud výsledek tohoto hodnocení nebude pozitivní.
- Nakupované dluhopisy v rámci nového programu, které nespádají ani do ABS ani do programu nákupu krytých dluhopisů, budou mít splatnost mezi dvěma a třiceti lety.

Další podrobnosti (mimo jiné) k technické příloze ECB naleznete na www.investicniweb.cz

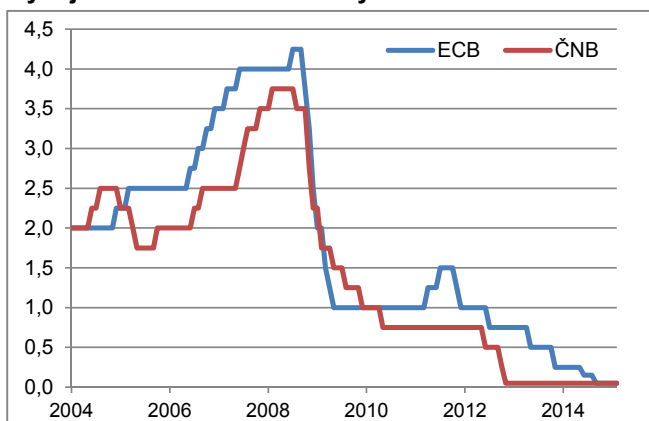

Téma

V případě samotných nákupů aktiv si Rada guvernérů ECB ponechává kontrolu nad všemi parametry programu a ECB bude tyto nákupy koordinovat. Tím bude zajištěna jednotnost měnové politiky Eurosystemu. Eurosystem bude za účelem mobilizace svých zdrojů tuto činnost provádět decentralizovaným způsobem.

V případě dělby hypotetických ztrát, rozhodla Rada guvernérů, že nákupy cenných papírů evropských institucí (které budou představovat 12 % dodatečných nákupů aktiv a které budou realizovat národní centrální banky) budou podléhat dělbě ztrát. Zbývající dodatečné nákupy aktiv národními centrálními bankami dělbě ztrát podléhat nebudou. ECB bude držet 8 % dodatečně nakoupených aktiv. To tedy znamená, že režimu

Vývoj základní úrokové sazby ECB a ČNB

Zdroj: ECB, ČNB

dělby rizik bude podléhat 20 % dodatečně nakoupených aktiv.

ECB má zajišťovat cenovou stabilitu cílením inflace ve střednědobém horizontu blízko pod 2% úrovní. Jedním z nástrojů ECB je stanovování výše úrokových sazeb. Pokud chce centrální banka působit proti příliš vysoké inflaci, zpravidla úrokové sazby zvyšuje, čímž prodražuje vypůjčování peněz a činí spoření zajímavějším.

Pokud chce naopak omezit příliš nízkou inflaci, úrokové sazby snižuje. Vzhledem k tomu, že už v září minulého roku snížila všechny tři základní úrokové sazby o 10 bazických bodů na historická minima: úrokovou základní sazbu pro hlavní refinanční operace na 0,05 %, úrokovou sazbu mezní zápujčnické facility určenou pro jednodenní úvěry bankám na 0,30 %, a úrokovou sazbu vkladové facility dokonce na - 0,20 %, nemá už krom kvantitativního uvolňování moc prostředků, jak účinně proti deflačnímu tlaku zakročit. ECB tak vedle oznámení o rozšíření programu nákupu aktiv na svém zasedání dne 22. ledna rozhodla, že úrokové sazby ponechá beze změny.

Z hlediska dalšího vývoje opatření ECB rozhodným způsobem podpoří ukotvení střednědobých až dlouhodobých inflačních očekávání. Podmínky financování podniků a domácností v eurozóně se budou nadále zlepšovat. Společně by tyto faktory měly posílit poptávku, zvýšit využití kapacit a podpořit růst peněžní zásoby a objemu úvěrů, čímž přispějí k návratu míry inflace do kladných hodnot. Toto oživení by mělo mít pozitivní vliv i na zlepšení exportu. Určitou brzdou eurozóny však bude i nadále vysoká míra nezaměstnanosti, která v některých státech překračuje i 25 %. Situace na trhu práce by se však měla postupně zlepšovat.

ŘECKÉ PARLAMENTNÍ VOLBY

Geneze řecké politické krize

Politická krize v Řecku, která nakonec vyústila v předčasné volby, začala již loni v prosinci. Začátkem posledního měsíce loňského roku tehdejší premiér z Nové Demokracie Antonis Samaras oznámil, že vládním kandidátem na nového prezidenta bude bývalý místopředseda jeho strany a zároveň bývalý eurokomisař (pro životní prostředí) Stavros Dimas. Opozice pod vedením Syrize žádného kandidáta nepředložila. Kabinet si zároveň pospíšil s vypsáním nových voleb již na 17. prosince 2014, ačkoliv dosavadní hlava státu Karolos Papulias má mandát až do letošního března.

Ačkoliv představitelé Komise nominaci renomované a známé tváře uvítali, političtí komentátoři a investoři již viděli známky blížící se politické krize, jak bylo ostatně patrné z hlubokého propadu řecké burzy (po oznámení jména kandidáta řecké akcie oslabily nejvíce za posledních téměř 30 let).

Řecká ústava totiž definuje, že pokud se nepodaří prezidenta zvolit, parlament se musí rozpustit a následují předčasné volby. Jelikož vládní koalice konzervativců z Nové demokracie

a socialistů z PASOKu v parlamentu disponovala jen 155 poslaneckými křesly z celkových 300 a pro zvolení prezidentem je potřeba kvalifikované většiny 200, resp. 180 hlasů, panovaly oprávněné obavy o krach volby. To se nakonec potvrdilo a prezident nebyl zvolen ani ve třech kolech – viz tabulka.

Volby řeckého prezidenta – prosinec 2014

Kolo	Datum	Potřebné hlasy	Obdržené hlasy
1.	17.12.2014	200	160
2.	23.12.2014	200	168
3.	29.12.2014	180	168

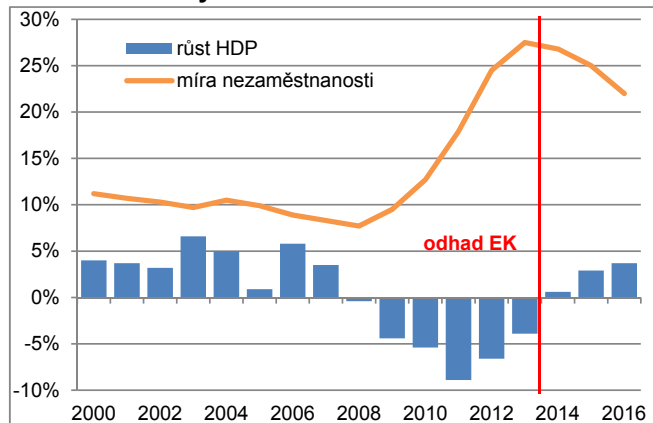
zdroj: ČTK

Vabank nyní již expremiéra Antonise Samarase nevyšel, řecký parlament se v důsledku neúspěšných voleb rozpustil a termín mimořádných voleb vláda stanovila na 25. ledna 2015. Prereformní Samarasova vláda tak do historie odešla o 1,5 roku dříve, než čekala (řádné parlamentní volby se měly konat v polovině roku 2016).

Výsledek parlamentních voleb v Řecku

O tom, že éra Antonise Samarase na vrcholku řecké politické pyramidy končí, dlouhodobě signalizovaly předvolební průzkumy. Ty jednoznačně favorizovaly koalici radikální levice SYRIZA vedenou charismatickým Alexisem Tsiprasem a bylo jen otázkou, zda SYRIZA získá dostatečnou podporu, aby byla schopna sestavit vládu. Když těsně před konáním voleb Alexis Tsipras vyzval své voliče o dodání tolika hlasů, aby mohl vládnout bez koaličního partnera, zdál se to být sci-fi scénář.

Růst ekonomiky a nezaměstnanost v Řecku

Zdroj: Eurostat, Evropská komise

Nakonec to však nebylo daleko pravdě. Jedový koktejl dlouhodobé šestileté recese, rekordní nezaměstnanosti a stále jen slabého (z pohledu nezávislých analytiků silícího) světla na konci tunelu vedlo k tomu, že řečtí voliči zřetelně odmítli dosavadní politiku úsporných opatření a bolestných reforem. SYRIZA získala přes 36 % hlasů, které se proměnily ve 149 mandátů v 300 členném řeckém parlamentu. Ke zformování většinové vlády rychle přispěla strana Nezávislých Řeků s 13 poslanci (4,75 %), se kterou má SYRIZA společný požadavek na odpis veřejných dluhů. Nová koaliční sestava tak bude v parlamentu disponovat většinou 162 hlasů.

Výsledky voleb do řeckého parlamentu z 25. ledna 2015

Strana	Podíl hlasů (%)	Počet křesel
SYRIZA	36,34	149
Nová demokracie	27,81	76
Zlatý úsvit	6,28	17
Řeka	6,05	17
Komunistická strana Řecka	5,47	15
Nezávislí Řekové	4,75	13
Panhelénské socialistické hnutí	4,68	13

Zdroj: Ministerstvo vnitra Řecka

V Řecku se poprvé po pádu vojenské junty v roce 1974 dostala k moci jiná strana než střídající se Nová demokracie a PASOK.

Nová demokracie sklídila výprask, druhé místo s 27,8 % a 76 mandátů (oproti dřívějším 129 poslancům) je neúspěchem. Ještě hůře dopadl bývalý koaliční partner PASOK, který ziskem 4,68 % (13 poslanců) jen těsně překonal minimální 3% hranici. Radikální až fašizující pravice Zlatý úsvit byla s výrazným odstupem třetí nejsilnější stranou, těsně ji následovala nová strana Řeka (Potami) a komunisté.

Ohlasy výsledku parlamentních voleb

Bezprostřední reakce na volby na finančních trzích byla výrazně negativní, kurz eura se dále propadl, oslabovaly i řecké státní dluhopisy a akcie pod vedením bankovních titulů. V průběhu dne však situace korigovala a například euro vůči dolaru všechny počáteční ztráty vymazalo.

Obavy vzbuzoval především ekonomický program Syrizey – viz box. Na jeho prvním místě je agenda, kterou má Syriza (jako jednu z mála) společnou s koaličním partnerem Nezávislími Řeky: revize záchranného programu směrem k přehodnocení ordinovaných úspor a reforem, dohoda s mezinárodními věřiteli pod vedením Trojky (Evropská komise, ECB, MMF) o dalším odpisu řeckého veřejného dluhu.

Hlavní body ekonomického programu Syrizey

- Odepsání velké části veřejného dluhu, aby se stal udržitelným, obdobně jako byl dluh odepsán Německu v roce 1953; splátky zbývajících dluhu platit „růstem“;
- Vytvoření projektu „European New Deal“, který by financovala EIB;
- Elektřina zdarma 300 tisícům domácností pod hranicí chudoby;
- Dotace na jídlo 300 tisícům rodin bez příjmu, dotace na bydlení a nájmy;
- Znovuzavedení 13. důchodů 1,2 milionu důchodců;
- Snížení spotřební daně na topení a naftu;
- Zrušení rovné daně z nemovitosti a zavedení daně na větší nemovitosti;
- Zrušení daně z příjmu do 12 tisíc euro ročně a zavedení daňové progresse;
- Úleva dlužníkům od dluhů prostřednictvím jejich restrukturalizace;
- Zvýšení minimální mzdy na 751 euro;
- Zavedení pracovních opatření na ochranu zaměstnanců a zřízení propouštění zaměstnanců;
- Zvýšení transparency, ekonomické autonomie a efektivního řízení regionálních státních institucí;
- Zvýšení občanské participace a přímé demokracie;
- Regulace televizního a radiového prostředí a znovuzavedení státní televize a rozhlasu.

Zdroj: představení vládního programu Syrizey Alexisem Tsiprasem na konferenci v Soluni 15.9.2014

Reakce lídrů EU je spíše odmítavá. Jasně to řekl člen výkonného výboru ECB Benoit Coeuré, podle něho se ECB nezapojí do žádného odpisu řeckého dluhu. Varování do Atén poslal i šéf Bundesbanky Jens Weidmann, který novou politickou reprezentaci Řecka upozornil na povinnost ctít smlouvy s mezinárodními věřiteli. Evropa však Řecku ukázala i přívětivou tvář.

Předseda euroskupiny (ministři financí členských států eurozóny) Jeroen Dijsselbloem sice upozornil na potřebu plnění stávajících dohod, ale zároveň si výrokem o budoucí diskuzi o „udržitelnosti řeckého dluhu“ nechal zadní vrátka pro kompromisní řešení. Největší pochopení pro plány Alexise Tsiprase projevil levicové (a spíše) opoziční evropské strany, které upozorňují na údajnou neúčinnost dosud prosazovaných úsporných opatření v Řecku. Ty prosazuje evropský politický hegemon Německo, který bude díky pozici největší evropské ekonomiky a největšího „sponzora“ unijních záchranných mechanismů mít pravděpodobně hlavní slovo.

Místo oficiálního tiskového prohlášení však o postoji Berlína možná více napovídají úniky informací do médií. Ty začátkem ledna ukázaly, že Německo již nehodlá za každou cenu bránit Řecku při odchodu z eurozóny. Ten by prý nastal, pokud by Atény po volbách opustily úspornou politiku a přestaly splácet dluhy. Kancléřka Merkelová i ministr financí Schäuble se údajně domnívají, že odchod Řecka z eurozóny by byl nyní přijatelný, neboť EU a eurozóna za poslední roky přijala taková systémová opatření, která by dopad GREXITu (řecký exit z eurozóny) na ostatní evropské ekonomiky minimalizovala.

Sami řečtí představitelé princip splácení svých dluhů nezpochybnují, chtějí ho však více vázat na schopnost země růst a díky rostoucí ekonomice dluhy splácet. Ministr financí Janis Varufakis již představil plán na výměnu stávajících řeckých státních dluhopisů za dva nové typy:

- **Dluhopisy spojené s ekonomickým růstem** by nahradily dluh držený státy eurozóny a EFSF;
- **Věčné dluhopisy** (perpetuity - emitent splácí nekonečně

dlouho úroky, ale nikoliv jistinu) by nahradily dluhopisy vlastněné ECB.

Nyní bude klíčové, zda tento – či podobný – scénář restrukturalizace dluhové zátěže (aniž by došlo k odpisům nominální hodnoty dluhu) získá podporu klíčových států EMU. První vlaštovka je pozitivní; francouzský ministr financí Michel Sapin po setkání se svým řeckým protějškem veřejně uvedl, že „splácení současného řeckého dluhu musí být vázáno na schopnost země obnovit růst.“

Řekové zároveň odmítají dále jednat s trojicí inspektorů zastupujících mezinárodní věřitele, tedy EU, ECB a MMF a nemají zájem o prodloužení stávajícího záchranného programu, který vyprší koncem února 2015. Ten by měl podle řecké vlády následovat čtyřměsíční překlenovací úvěr do června 2015, ve kterém by se významně angažovala ECB.

Ústupkem má být závazek udržovat primární přebytek veřejných rozpočtů (tedy po očistění o vliv splátek dluhu) mezi 1-1,5 % HDP, přestože to bude znamenat, že Syriza nebude moci plně realizovat svůj volební program.

Budoucí vývoj v Řecku a eurozóně

S tvrzením o lepší připravenosti Evropy na odchod nejslabšího članku eurozóny nelze nesouhlasit. Od května 2010, kdy Řecko přijalo první balíček pomoci, EU vybudovala potřebné mechanismy a nástroje. Mezi ty klíčové patří:

- **Evropský stabilizační mechanismus (ESM)** – stálý záchranný fond o palebné síle 500 miliard eur, ze kterého se financuje pomoc pro členské státy eurozóny.
- **Bankovní unie** – projekt sjednocování evropského bankovníctví včetně společného dohledového mechanismu a společného rezolučního mechanismu, který by umožňoval financovat finanční restrukturalizaci problémových bank.
- **Program na odkup vládních dluhopisů Evropskou centrální bankou (OTM)** – smyslem je nákup státních dluhopisů eurozóny na sekundárních trzích s cílem srazit jejich výnosy na přijatelnější úroveň.

Záchranné balíčky pro Řecko

	1. balíček (First Economic Adjustment Programme for Greece)	2. balíček (Second Economic Adjustment Programme for Greece)
Schválení Euroskupinou¹⁾	2. květen 2010	14. březen 2012
Poskytnuto na období	VI/2010 až VI/2013	III/2012 až XII/2014 ²⁾
Objem v mld. eur	73,0 ³⁾	164,5 ⁴⁾
z toho eurozóna	52,9 (Greek Loan Facility – bilaterální půjčky mezi státy EMU a Řeckem)	144,7 (European Financial Stability Facility)
z toho MMF	20,1	19,8

Zdroj: Evropská komise (DG Ecfín), 1) složena z ministrů financí členských států eurozóny, 2) záchranný program prodloužen do II/2015, 3) původní objem byl stanoven na 110 miliard eur (80 mld. bilaterální půjčky států eurozóny + 30 mld. MMF), ale částka byla vyčerpána jen z 73 miliard a zbytek byl převeden do 2. záchranného balíčku, 4) skládá se z nevyčerpané částky v prvním záchranném balíčku (sníženém o 2,7 mld. eur za neúčast Slovenska, Portugalska a Řecka) a dodatečných 130 miliard eur.

Téma

Přesto by případný GREXIT přinesl velké turbulence na finančních trzích, negativní dopady do reálné ekonomiky a obavy o odchod dalších zemí z eurozóny. Zda tento scénář nakonec nastane či zůstane pouze v ranku spekulací, závisí na tom, zda nová řecká vláda pod vedením lídra Syrizey Alexise Tsiprase a klíčoví politici Evropské unie v čele s německou kancléřkou Angelou Merkelovou dosáhnou dohody.

Dosavadní program Syrizey a podmínky dohod spojených s finanční záchranou Řecka a jeho setrváním v zóně eura mají totiž vzájemně nekompatibilní obsah. Řecké opuštění eurozóny tak není vůbec vyloučené, přestože Syriza i většina obyvatel Řecka chtějí euro jako svou měnovou jednotku zachovat.

Možné scénáře dalšího vývoje v Řecku a eurozóně

Za předpokladu, že v Řecku brzy nedojde k nové politické krizi a dalším mimořádným volbám:

a) Reál politika a pragmatismus zvítězí (30 %)

Tento scénář počítá s tím, že Alexis Tsipras i jeho koaliční partner Panos Kammenos ze strany Nezávislých Řeků si uvědomí nerealističnost splnění všech předvolebních slibů i neústupnost zbytku Evropy dále odpouštět řecký dluh. Většina reformních kroků Samarasovy vlády zůstane zachována. Některé kroky zvyšující fiskální výdaje budou vykompenzovány zvýšeným inkasem daní díky zintenzivnění boje proti daňovým únikům a korupci.

Nominální hodnota dluhu se nezmění, ale Evropská unie bude akceptovat další restrukturalizaci řeckého dluhu (vázání splácení na růst, prodloužení splatnosti, snížení úročení,...). Řecko bude nadále vykazovat primární přebytky státního rozpočtu a veřejný dluh se pomalu začne snižovat na udržitelnější úroveň. Důvěra investorů narušená rozruchem kolem mimořádných voleb se navrátí, ekonomika pozvolna nastoupí na cestu opatrného ekonomického růstu, nezaměstnanost se začne pomalu snižovat.

Nejlepší možný scénář pro Evropu.

b) Unie v obavě o „evropský Lehman Brothers“ ustoupí (25 %)

Syriza pod vlivem radikálnějších poslanců, na které nebude mít premiér Tsipras vliv, nakonec neustoupí a bude trvat v zájmu nezrazení volebního programu na ukončení úsporného programu, který sám Tsipras nazval „fiskální waterboarding“. Místo toho ustoupí evropští politici v čele s Angelou Merkelovou a nabídnou Řecku další záchraný balíček s pořadovým číslem 3.

Ten bude obsahovat další odpisy veřejného dluhu drženého bankami (tzv. PSI – Private Sector Involvement) a zároveň se prolomí tabu a dojde k „haircutu“ dluhů držených i veřejnými institucemi (tzv. OSI – Official Sector Involvement) – zejména státy eurozóny prostřednictvím bilaterálních půjček či Evropského nástroje finanční stability (EFSF).

Kromě odpisu dluhu si řecká vláda vyjedná i ústupky v ordinovaném úsporném programu. Premiér Tsipras vyhraje, ale za cenu nebezpečného precedentu. Podobné ústupky a odpisy dluhu budou požadovat i další státy (např. Portugalsko, Španělsko, Kypr) a jejich politické reprezentace. Ať již ty stávající zavedené, tak i zcela nové, které vyhrají v budoucích parlamentních volbách. Prvních z nich bude španělské hnutí Podemos, které se ujme moci po volbách konaných letos v prosinci.

Nejhorší možný scénář pro Evropu.

c) Připravte rotačky na novou řeckou drachmu (45 %)

Po úvodní sérii vzájemného oťukávání mezi novými řeckými vládci a představiteli EU či eurozóny vzhledem k opačným východiskům nedojde k rozumné dohodě. To se projeví buď již do konce února, kdy vyprší prodloužený termín pro revizi záchraného programu, nebo za několik dalších měsíců.

Primární právo sice neupravuje právní mechanismy na odchod země z eurozóny, ale vzhledem ke kritickým chvílím se najde rychlé řešení – zakládající smlouvy se revidovat nebudou. Vzhledem k výše uvedenému bude muset být dosaženo dohody obou stran, jednostranné kroky jsou vyloučené. Možný kompromis může mít podobu radikálního odpuštění dluhů výměnou za odchod země z eurozóny.

Euro se ukáže být pro helénskou ekonomiku příliš silnou měnou, nově zavedená drachma oslabí vůči euru v úvodu až téměř o polovinu a dovolí jejímu obyvatelstvu, které se brání dalším úsporám, se nadechnout. Krachující řecké banky podrží Bank of Greece ve spolupráci s ECB, na několik let bude pro Řecko omezen volný pohyb kapitálu a peněz přes hranice. Pro zabránění řetězové reakce odchodu dalších zemí z EMU začne ECB intervenovat na dluhopisových trzích a dá jednoznačný závazek na záchranu ostatních zranitelných ekonomik eurozóny a jejich bank.

Pro Evropu z krátkodobého hlediska **nejbolestivější** scénář, z dlouhodobého hlediska ale může být prospěšný pro všechny strany.

Průvodce podnikáním

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V únorovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Irska.

IRSKO

Základní údaje

Oficiální název	Irsko
Počet obyvatel	4 591 087 (2013)
Rozloha	70 273 km ²
Měna	Euro
Úřední jazyk	irština (pouze 35 % obyv.), angličtina

Zdroj: Eurostat

Irsko je zemí severozápadní části Evropy. Pevninskou hranici má pouze se Severním Irskem, jež je součástí Velké Británie. Irsko se dělí na 2 regiony soudržnosti (typu NUTS 2), nebo 8 krajů.

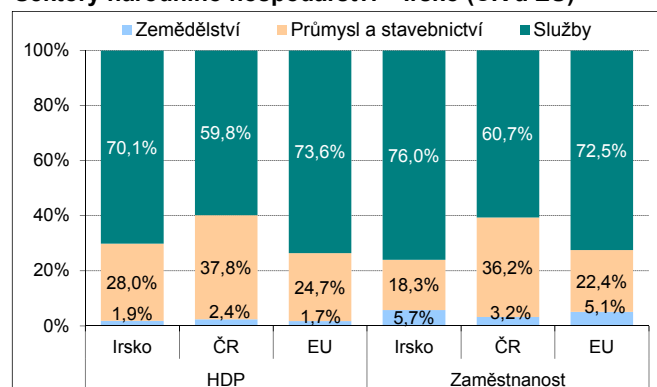
Státním zřízením je parlamentní demokracie s dvoukomorovým parlamentem (dolní komora volena na 5 let). Předsedou vlády je od roku března 2011 Enda Kenny. Prezidentem Irska byl zvolen Michael D. Higgins, který je v úřadu od listopadu 2011.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Hlavními exportními partnery Irska jsou USA (17,9 %), Spojené království (17,3 %) a Belgie (15,6 %). Největšími dovozci na „Zelený ostrov“ jsou opět Spojené království (39,8 %), následované USA (13,2 %) a Německem (7,6 %).

Hlavními exportními komoditami Irska jsou stroje a zařízení, počítače, chemikálie a zdravotní pomůcky. Dováží se zejména přístroje na zpracování dat, stroje a zařízení, chemikálie a ropa a ropné produkty.

Sektory národního hospodářství – Irsko (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, data za rok 2013

Makroekonomický výhled

Zatímco eurozóna podle odhadu Evropské komise vzrostla v roce 2014 o 0,8 % HDP, Irsku je predikován růst o 4,6 % HDP, což je nejvyšší číslo z celé EU. Tento optimismus pramení z neuvěřitelného růstu (5,8 % HDP) v prvním pololetí 2014.

Maloobchodní tržby spolu se soukromou spotřebou zaznamenaly v první polovině roku 2014 první meziroční růst po dvou letech.

„Irský tygr“ v následujících letech mírně zpomalí (na 3,6 % v roce 2015), přesto bude patřit k členským zemím Evropské unie s nejvyšším růstem HDP. Tato transformace z dlouhodobé recese na astronomický růst je poháněna především silnými exporty zboží (přebytek čistých exportů okolo 20 % v poměru k HDP).

Slabá domácí poptávka by se měla v následujících letech z negativních čísel přesunout do pozitivních (až 3% růst).

Naopak na svůj deficit veřejných financí nemohou být Irové příliš pyšní. Ten sice od roku 2011 (-12,6 % HDP) klesá, stále je však vysoký. V roce 2015 a 2016 by se měl pohybovat okolo 3% hladiny HDP. Irsku klesá veřejný dluh (což mnoho států Evropské unie říci nemůže). Postupně se snižuje k hranici 100 % HDP.

Základní makro ukazatele	2013	2014 ^e	2015 ^e	2016 ^e
Růst HDP (%)	0,2	4,6	3,6	3,7
Míra nezaměstnanosti (%)	13,1	11,1	9,6	8,5
Inflace (%)	0,5	0,4	0,9	1,4
Obchodní bilance (% HDP)	20,7	21,0	19,8	18,6
BÚ plat. bilance (% HDP)	3,8	5,5	5,5	5,3
Saldo veř. financí (% HDP)	-5,7	-3,7	-2,9	-3,0
Veřejný dluh (% HDP)	123,3	110,5	109,4	106,0

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Trh práce

Zaměstnanost roste 2% tempem a míra nezaměstnanosti od dlouhodobého maxima v únoru 2012 (15,1 %) sice stále klesá (10,5 % v prosinci 2014), i tak se však řadí nad průměr EU. Produktivita práce na odpracovanou hodinu v PPS je 7. nejvyšší v EU (dlouhodobě se pohybuje okolo 120 %).

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (prosinec 2014)	10,5 %	
Produktivita práce k Ø EU (2013)	122,6 %	
Minimální měsíční mzda	1 462 EUR	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2013)	Irsko	ČR
Velkoobchod a maloobchod	3 272 €	1 512 €
Zpracovatelský průmysl	4 491 €	1 480 €
Stavebnictví	3 977 €	1 467 €
Ubytování, stravování a pohostinství	2 089 €	978 €

Zdroj: Eurostat

Minimální mzda je v Irsku zmražená od roku 2007 a v eurovém vyjádření je zhruba 4,5x vyšší než v ČR.

Průměrné náklady práce v jednotlivých odvětvích jsou více jak 2,5krát vyšší než v tuzemsku. Například ve zpracovatelském průmyslu dosahují irské průměrné náklady práce téměř 4,5 tisíc eur měsíčně (oproti necelým 1,5 tisícům eur v tuzemsku).

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva musí být mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem sepsána do 2 měsíců od nástupu do práce a může být stanovena na dobu určitou, nebo neurčitou.

Maximální pracovní doba je stanovena na 48 hodin týdně. Podmínky, za kterých je možno vyžadovat práci přesčas a její ohodnocení musí být určeny v zaměstnanecké smlouvě. Zaměstnanci mají nárok na 4 týdny dovolené.

Základy obchodního práva

Irsko je nejlépe hodnocený stát v eurozóně podle indexu Doing business Světové banky. K založení soukromé akciové společnosti je nutné 1 až 99 akcionářů, akcionáři však nemohou obchodovat se svými podíly na burze.

Pro založení veřejné akciové společnosti je potřeba minimálně sedm akcionářů (opět nezávisle na národnosti). Minimální základní kapitál je 38 092 EUR a 25 % z této částky musí být splaceno ke dni založení. Výhodou je, že akcie takovéto společnosti mohou být obchodovány na burze.

Právní forma	Minimální kapitál
Soukromá akciová společnost - Private company limited by shares	symbolický (1 euro)
Veřejná akciová společnost - Public company limited by shares	38 100 EUR (cca 1,05 mil CZK)
Evropská společnost – SE	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo práce, podnikání a inovací Irska

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Základní sazba korporátní daně v Irsku činí 12,5 %, u vybraných činností (např. těžební průmysl či operace s půdou) je sazba 25 %.

Daň z příjmu fyzických osob je v Irsku poměrně komplikovaná. Závisí to na stavu osoby, zda je daná svobodná, v manželském svazku, či zda mají oba partneři příjmy atd. Do určité částky (která se liší dle výše zmíněného – přibližně 30 až 40 tis. eur) se příjmy daní 20% sazbou a nad tuto částku 41% sazbou.

Základní sazba DPH je v Irsku 23 %. Snížené sazby činí 13,5 % (na určité potraviny) a 9 % (sportovní a kulturní události, hotely, restaurace,...). Supersnížená sazba 4,8 % se vztahuje na zbývající potraviny.

U plateb na sociální zabezpečení je progresse. Pokud zaměstnancova hrubá mzda nedosahuje 352 eur týdně, neplatí

nic. Nad tuto částku je mu strhávána 4% část jeho mzdy. Zaměstnavatel platí 8,5 % ze zaměstnancovy týdenní mzdy do 356 eur a 10,75 % nad tuto částku. Pokud má pracovník příjmy i z jiných oblastí, tak se jednotlivé sazby velice liší.

Daň/odvod	Sazba
korporátní daň	12,5 % (25 %)
daň z příjmu jednotlivců	20 % / 41 %
sociální zabezpečení (zaměstnanec)	0 % / 4 %
sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	8,5 % / 10,75 %
DPH	4,8 % / 9 % / 13,5 % / 23 %

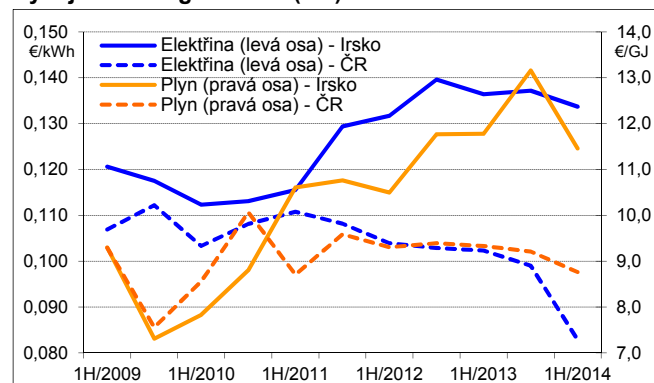
Zdroj: Ministerstvo financí Irska

Energetika

Elektřina se v prvním pololetí 2014 prodávala velkoobdobatelům za 13 eurocentů za kWh. Cena plynu od roku 2009 pravidelně stoupá (za 4 roky nárůst o 80 %). Za posledních 6 měsíců však cena plynu spadla na 11,46 EUR/GJ.

Irsko spoléhá při výrobě energie z téměř 55 % na zemní plyn, z 25 % na fosilní paliva a 20 % na obnovitelné zdroje energie. Dále je z 89 % závislá na dovozu k pokrytí svých energetických potřeb (4. nejzávislejší stát EU).

Vývoj cen energií – Irsko (ČR)

Zdroj: Eurostat, tarify pro velkoobdobatele bez DPH

Investiční pobídky

Pro zahraniční investice jsou v Irsku klíčové sektory jako výroba léčiv a zdravotnických přístrojů, finanční služby, poskytování informačních a komunikačních technologií (ICT). Vláda podporuje také zakládání společných podniků mezi zahraničními a místními investory.

Nedaňové pobídky jsou sponzorovány Agenturou pro rozvoj průmyslu (IDA) a zahrnují kapitálové granty, záruky na úvěry či dotace na snížení nájemného, zaměstnanost, vzdělávání, výzkum a vývoj. Tyto pobídky se odvíjejí především podle lokace a tvorby pracovních míst.

V lednovém vydání Měsíčníku jsme se v rámci Seznamky věnovali Azylovému, migračnímu a integračnímu fondu (okrajově také Fondu pro vnitřní bezpečnost), které jsou součástí okruhu 3. Bezpečnost a občanství. Kromě těchto fondů jsou prostředky rozpočtovány také na rozsáhlé informační systémy a na Mechanismus civilní obrany. V rámci okruhu jsou dále financovány programy, které podporují veřejné zdraví, ochranu spotřebitele či kulturu a mládež.

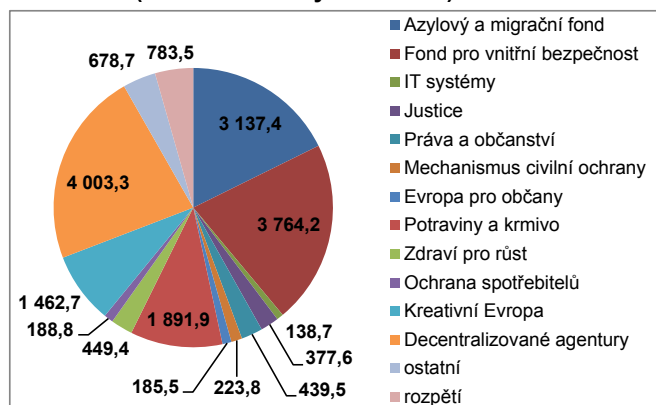
BEZPEČNOST A OBČANSTVÍ

Ačkoliv tvoří okruh Bezpečnost a občanství na celkovém rozpočtu víceletého finančního rámce 2014-2020 cca 2 %, je jeho důležitou a nepostradatelnou součástí s velkým významem.

Prostředky tohoto okruhu jsou určeny pro zajištění bezpečnosti, boj s terorismem, řízení migrace, ochranu lidských práv či na soudní spolupráci. Významnými jsou také programy na podporu kultury, ochranu spotřebitele či program podporující veřejné zdraví.

Celkem je pro tento okruh v období 2014-2020 alokováno **17 725 mil. eur** (v běžných cenách).

Rozpočet okruhu Bezpečnost a občanství pro období 2014-2020 (mil. eur v běžných cenách)

Zdroj: Evropská komise

Největší podíl zaujímají **decentralizované agentury**, kterých je v rámci tohoto okruhu celkem **dvanáct**. Patří mezi ně například:

- Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust);
- Evropský policejní úřad (Europol);
- Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA);
- Evropská agentura pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích (Frontex);
- Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů (eu-LISA).

Další podstatnou část tvoří finanční prostředky určené pro **Azylový, migrační a integrační fond** a **Fond pro vnitřní bezpečnost**, kterými jsme se zabývali v lednovém čísle Měsíčníku EU aktualit.

„Miliardovou“ položkou rozpočtu okruhu je také program zaměřený na **potravinu a krmivo**, jehož cílem je posílení prosazování norem v oblasti zdraví a bezpečnosti zemědělsko-potravinářského řetězce, a program **Kreativní Evropa**, který podporuje evropskou kinematografii, kulturní a tvůrčí odvětví s cílem chránit jazykovou a kulturní rozmanitost Evropy.

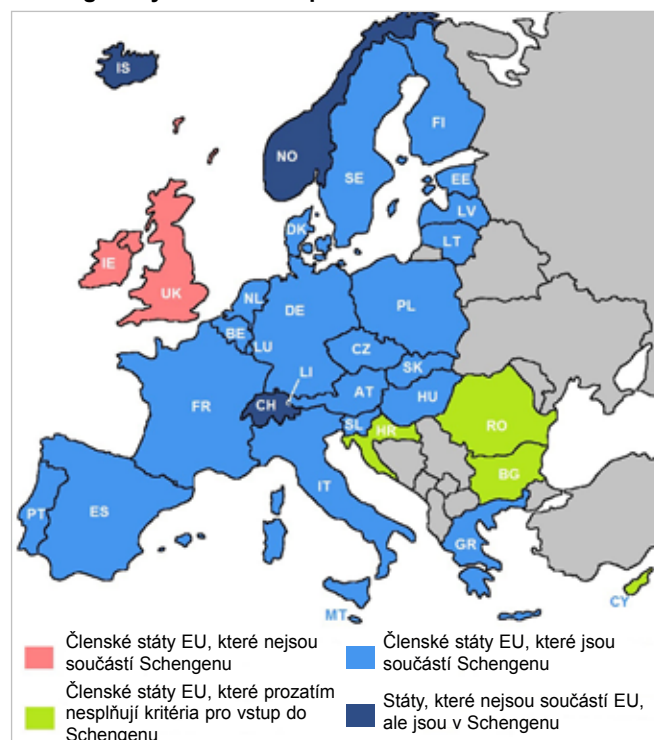
Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů (eu-LISA)

Mezi nejvýznamnější z tzv. nezávislých agentur patří eu-LISA. Byla založena v roce 2011 za účelem **řízení rozsáhlých informačních systémů** v prostoru svobody, bezpečnosti a práva jako jsou: **Schengenský informační systém (SIS II)**; **Vízový informační systém (VIS)** a **systém EURODAC**.

Schengenský informační systém (SIS) hraje velmi důležitou roli při ochraně schengenského prostoru, v rámci kterého byly zrušeny kontroly na společných vnitřních hranicích. SIS byl zřízen za účelem omezení bezpečnostních rizik, které plynou z volného pohybu osob a věcí a jeho první verze byla spuštěna v roce 1995. V roce 2013 pak začal fungovat Schengenský informační **systém druhé generace (SIS II)** jako reakce na rozšiřování schengenského prostoru (od roku 1985 co byla podepsána smlouva o jeho vytvoření) a tedy potřeby účinnějšího zajištění bezpečnosti.

Vízový informační systém (VIS) pomáhá při provádění společné vízové politiky a konzultaci mezi ústředními vízovými orgány, které se týkají krátkodobých schengenských víz k pobytu do 90 dnů. **Systém EURODAC** pak umožňuje příslušným orgánům v členských státech EU srovnání otisků prstů žadatelů o azyl.

Schengenský bezhraniční prostor

Zdroj: Evropská komise; zpracování EU Office

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce (míra nezaměstnanosti, náklady práce k průměru EU v podnikatelské sféře B-N, produktivita práce k průměru ČR), či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, průměrné úročení hypoték, ceny elektřiny k průměru EU 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a ECB.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	IX-14	X-14	XI-14	XII-14	Q4-13	Q1-14	Q2-14	Q3-14	2010	2011	2012	2013
Belgie	0,2	0,3	0,1	-0,4	8,5	8,4	8,4	8,6	148,5	148,6	149,6	150,2
Bulharsko	-1,4	-1,5	-1,9	-2	12,9	12,3	11,6	11,5	13,4	14,2	14,4	15,4
Česká republika	0,8	0,7	0,6	0,1	6,7	6,6	6,2	5,9	44,0	44,6	44,8	44,6
Dánsko	0,3	0,3	0,2	0,1	6,8	6,8	6,5	6,5	152,8	152,5	151,5	151,3
Německo	0,8	0,7	0,5	0,1	5,1	5,1	5,0	5,0	121,5	121,9	122,8	123,6
Estonsko	0,2	0,5	0	0,1	8,7	7,9	7,5	7,5	34,6	35,3	36,8	39,1
Irsko	0,5	0,4	0,2	-0,3	12,2	12,0	11,7	11,2	120,4	115,9	116,1	115,0
Řecko	-1,1	-1,8	-1,2	-2,5	27,6	27,2	26,9	26,2	79,1	72,6	67,0	n/a
Španělsko	-0,3	-0,2	-0,5	-1,1	25,8	25,2	24,7	24,2	89,3	89,4	88,4	87,4
Francie	0,4	0,5	0,4	0,1	10,2	10,1	10,1	10,3	133,3	134,1	134,1	132,4
Chorvatsko	0,2	0,5	0,3	-0,1	17,3	17,4	17,1	16,8	38,1	38,1	38,1	38,3
Itálie	-0,1	0,2	0,3	-0,1	12,4	12,7	12,6	12,8	112,8	112,3	112,1	113,0
Kypr	0	0,3	0	-1	16,6	15,8	16,1	16,3	72,5	71,8	70,4	66,7
Lotyšsko	1,2	0,7	0,9	0,3	11,5	11,4	10,8	10,7	26,4	26,6	27,1	27,9
Litva	0	0,3	0,4	-0,1	11,2	11,6	11,4	9,9	23,7	23,7	24,2	25,5
Lucembursko	0,3	0,4	0,2	-0,9	6,0	6,0	6,0	6,0	147,0	147,6	147,8	150,5
Maďarsko	-0,5	-0,3	0,1	-0,8	9,2	8,0	8,1	7,6	36,3	37,3	38,6	38,7
Malta	0,6	0,7	0,6	0,4	6,5	6,1	6,0	6,0	55,3	55,5	56,2	56,8
Nizozemsko	0,2	0,4	0,3	-0,1	7,0	7,2	7,0	6,6	134,3	133,4	133,1	135,0
Rakousko	1,4	1,4	1,5	0,8	5,0	5,0	5,0	5,0	123,7	124,8	127,5	129,4
Polsko	-0,2	-0,3	-0,3	-0,6	10,0	9,8	9,2	8,6	35,2	35,7	36,0	36,7
Portugalsko	0	0,1	0,1	-0,3	15,4	15,0	14,3	13,6	53,7	52,8	49,1	47,5
Rumunsko	1,8	1,8	1,5	1	7,1	7,0	6,9	6,8	22,6	23,5	24,4	24,9
Slovinsko	-0,1	0,1	0,1	-0,1	9,7	10,2	9,6	9,7	61,2	60,9	60,0	58,4
Slovensko	-0,1	0,0	0	-0,1	14,1	13,8	13,4	13,1	34,7	35,2	35,3	35,8
Finsko	1,5	1,2	1,1	0,6	8,3	8,4	8,6	8,7	122,8	122,6	125,1	125,6
Švédsko	0	0,3	0,3	0,3	8,0	8,1	8,0	7,8	152,6	152,6	155,3	155,7
Spojené království	1,2	1,3	1	0,5	7,1	6,7	6,3	5,9	115,5	114,7	113,8	113,2
EU	0,4	0,5	0,3	-0,1	10,7	10,5	10,3	10,1	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				Průměrné úročení hypoték				Ceny elektřiny k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2011	2012	2013	1H-14	2010	2011	2012	2013
Belgie	255,9	251,5	261,6	277,7	n/a	n/a	n/a	n/a	115,7	116,9	118,7	109,6
Bulharsko	32,6	34,8	37,2	39,0	8,8	8,3	7,8	7,6	48,3	46,7	47,0	45,1
Česká republika	100,0	100,0	100,0	100,0	4,6	4,2	3,6	3,4	80,5	81,3	78,2	75,4
Dánsko	280,7	275,2	287,0	296,6	4,0	3,5	3,7	3,3	158,2	161,6	155,7	148,3
Německo	202,8	201,0	206,8	218,6	4,1	3,2	2,9	2,8	141,6	139,0	137,5	145,9
Estonsko	81,9	82,1	87,7	95,4	3,7	3,1	3,0	3,0	58,1	55,4	57,9	67,9
Irsko	279,6	283,1	293,5	302,0	3,5	3,3	3,5	3,3	108,2	109,5	115,9	117,4
Řecko	153,2	143,0	148,8	151,7	4,7	3,6	3,1	3,2	70,4	68,4	73,3	81,5
Španělsko	182,5	177,5	185,5	197,8	3,5	3,4	3,2	3,3	105,3	111,8	116,5	112,5
Francie	234,7	230,1	238,5	252,0	4,4	4,5	3,9	3,8	77,5	77,1	74,1	76,5
Chorvatsko	94,3	92,0	96,0	100,1	9,5	8,1	7,6	5,6	67,8	62,7	67,6	68,0
Itálie	209,6	204,6	207,8	219,4	n/a	n/a	n/a	n/a	114,3	111,3	115,5	115,3
Kypr	154,6	151,0	160,2	164,3	3,6	4,3	3,9	3,7	114,1	122,6	148,4	131,0
Lotyšsko	67,4	71,6	79,0	84,3	5,3	5,5	5,4	5,1	61,7	69,0	71,8	68,4
Litva	71,6	76,3	81,6	87,9	4,7	3,9	4,1	n/a	69,8	66,9	65,9	69,0
Lucembursko	575,3	579,1	595,9	630,0	4,3	3,3	2,7	3,0	102,2	91,8	88,7	82,7
Maďarsko	82,6	80,6	79,5	83,0	2,5	2,4	2,2	2,3	96,4	88,9	82,6	68,0
Malta	128,7	125,4	130,9	137,3	10,6	12,0	9,6	7,8	100,0	93,4	88,7	85,0
Nizozemsko	236,9	229,9	234,2	247,0	3,6	3,6	3,4	3,3	102,3	98,3	97,9	95,7
Rakousko	n/a	n/a	n/a	n/a	4,6	4,3	3,9	3,5	114,7	108,5	104,3	102,4
Polsko	74,2	74,2	77,4	82,7	3,4	3,3	2,8	2,8	80,1	77,5	76,9	72,9
Portugalsko	115,4	110,4	113,3	122,1	7,1	7,4	5,9	5,6	95,6	97,1	105,8	105,2
Rumunsko	42,6	43,6	44,1	49,7	4,8	4,8	4,3	4,1	61,3	59,5	55,4	65,0
Slovinsko	119,8	118,6	118,8	n/a	4,1	3,6	3,5	3,7	83,2	80,6	80,4	81,6
Slovensko	92,5	92,8	96,8	102,7	5,2	5,3	4,4	4,0	92,9	93,2	89,7	84,4
Finsko	240,5	239,6	247,1	263,5	2,6	2,2	2,2	2,2	79,3	85,5	81,1	78,4
Švédsko	261,9	269,9	285,8	303,5	4,0	3,6	2,8	2,4	111,7	113,6	107,2	103,6
Spojené království	199,8	195,6	216,0	219,3	n/a	n/a	n/a	n/a	83,4	82,9	90,4	88,4
EU	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a z www.thenounproject.com
Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

